

«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ
Басқармасының
2025 жылғы «10» қыркүйектегі № 63
шешімімен «Бекітілген»

**«Аграрлық несие корпорациясы» АҚ
Адам құқықтарын қорғау саясаты**

Мазмұны

1	Жалпы ережелер	2
2	Терминдер мен анықтамалар	2
3	Адам құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу	3
4	Қоғам мен оның қызметкерлерінің өзара іс-қимылы	3-4
5	Саясат Принциптері	4
6	Қорытынды ережелер	5

1. Жалпы ережелер

1. Адам құқықтарын құрметтеу «Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қоғам) орнықты дамуын қамтамасыз етудің негізгі шарты болып табылады.

2. «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ Адам құқықтары жөніндегі саясаты (бұдан әрі – Саясат) Корпорацияның Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық құжаттарға, Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарына, адам құқықтары, еңбекті қорғау, қызметкерлерді сақтандыру және қызметкерлердің құқықтары саласындағы міндеттемелерін растайды.

3. Қоғам осы Саясатта көрсетілген қағидаттарды қолдауға міндеттенеді.

2. Терминдер мен анықтамалар

4. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар мен қысқартулар пайдаланылады:

1) **кемсітушілік**-адамның құқықтары мен бостандықтарына нұқсан келтіруге немесе оған тең көзқарасқа әкелетін көрсетілген белгілерге негізделген кез келген айырмашылық, алып тастау, шектеу немесе артықшылық;

2) **құпиялылық**-адам құқықтарына байланысты мәселелерді қарау кезінде қызметкерлердің және басқа адамдардың жеке ақпаратының сақталуын қамтамасыз ету;

3) **корпоративтік мәдениет**-Адам құқықтары мен этиканы құрметтеуді қолдауға бағытталған қоғамда қабылданған нормалар, құндылықтар, ережелер мен мінез-құлық үлгілерінің жиынтығы;

4) **кері байланыс**-қызметкерлерден және басқа да мүдделі тараптардан адам құқықтарын сақтау мәселелері бойынша өтініштерді, шағымдарды, ұсыныстар мен сұрау салуларды алу, қарау және оларға ден қою процесі;

5) **Омбудсмен**-Қоғамның Директорлар кеңесі тағайындайтын, оның рөлі қоғамның өзіне жүгінген қызметкерлеріне консультация беру және еңбек дауларын, жанжалдарды, әлеуметтік-еңбек сипатындағы проблемалық мәселелерді шешуге, сондай-ақ Қоғам қызметкерлерінің іскерлік әдеп қағидаттарын сақтауына жәрдемдесу болып табылатын тұлға;

6) **адам құқықтары**-нәсіліне, жынысына, жасына, тіліне, дініне, ұлтына, әлеуметтік тегіне және халықаралық шарттарда, Конституцияда және Қазақстан Республикасының заңнамасында бекітілген өзге де белгілерге қарамастан әрбір адамға тән негізгі бостандықтар мен құқықтардың жиынтығы;

7) **қызметкер**-қызметкерлердің барлық санаттарын қоса алғанда, еңбек шарты негізінде қоғаммен еңбек қатынастарында тұратын жеке тұлға;

8) **стейкхолдерлер**-бұл қоғам қабылдаған шешімдерге немесе осы шешімдердің әсеріне айтарлықтай әсер ететін адамдар, топтар немесе ұйымдар (мысалы, Қоғам қызметкерлері, клиенттер, контрагенттер және т. б.);

9) **Холдинг** - «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамы.

3. Адам құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу

5. Қоғам адамның құқықтары мен бостандықтарын құрметтейді және өз қызметі аясында адам құқықтары саласындағы кез келген қолайсыз салдарларды анықтауға және болдырмауға ұмтылады, тиісті ұқыптылық танытып, адам құқықтары мен бостандықтарының бұзылуын болдырмау бойынша алдын алу шараларын жүргізеді.

5. Қоғам әр адамның өмірге, бостандыққа және жеке басына қол сұғылмаушылық құқығын құрметтейді.

6. Ешкім оның жеке және отбасылық өміріне ерікті түрде араласуға, оның үйінің тұтастығына, хат-хабарларының құпиясына немесе оның ар-намысы мен беделіне ерікті түрде қол сұғуға ұшырамайды.

7. Қоғам әр адамның жеке және басқалармен бірге мүлікке меншік құқығын мойындайды. Ешкім өз мүлкінен ерікті түрде айырылмауы керек.

8. Қоғам сонымен қатар әр адамның ой, ар-ождан және дін бостандығы құқығын құрметтейді; бұл құқыққа өз дінін немесе сенімін өзгерту бостандығы және өз дінін ұстану бостандығы кіреді.

9. Әр адамның сенім бостандығына және оларды еркін білдіруге құқығы бар.

10. Қоғам әр адамның қоғамның мәдени өміріне еркін қатысуға, өнерден ләззат алуға, ғылыми прогреске қатысуға және оның артықшылықтарын пайдалануға құқығы бар екенін растайды.

11. Қоғам сондай-ақ қызметкерлерге адамның тең құқықтары мен бостандықтарын беру, кемсітушілік пен қудалаудың кез келген көріністеріне жол бермеу жөніндегі міндеттемелерді растайды. Қоғам жұмыс орындарын жынысы, жасы, физикалық кемшіліктері, нәсілі, ұлты, тілі, мүлктік, әлеуметтік және лауазымдық жағдайы, тұрғылықты жері, дінге көзқарасы, саяси сенімі, руы немесе тегі, қоғамдық бірлестіктерге қатыстылығы немесе Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен қорғалатын кез келген басқа белгілері бойынша кемсітушілік пен қысым көрсету мүмкіндігін болдырмайтындай етіп құруға міндеттенеді. Іріктеу, жалдау, оқыту, өтемақы деңгейін анықтау және қоғамда ілгерілеу үшін адамның біліктілігі, нәтижелілігі, қажетті дағдылары мен тәжірибесі негіз болып табылады.

12. Ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес қоғам басшылығы жұмыскерлердің еңбек өнімділігі мен орындалатын жұмыстардың сапасын арттыру үшін қолда бар кәсіби білімдерін, іскерліктерін, қабілеттерін, дағдылары мен құзыреттерін жетілдіру жолымен жұмыскерлерді оқытуды және кәсіби дамытуды жүзеге асыруға құқылы.

13. Қоғам қызметкерінің мәртебесі, құқықтары мен міндеттері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында бекітілген кәсіптік одақтарға кіруге немесе кірмеуге құқығы бар.

14. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасымен қызметкерлерді жалдауға және жұмысқа тартуға рұқсат етілген жасқа толмаған адамдардың еңбегін пайдаланбау туралы Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларын сақтайды.

4. Қоғам мен оның қызметкерлерінің өзара іс-қимылы

15. Қоғам еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етеді және тиісті қауіпсіздік нормаларының, денсаулық сақтау саласындағы стандарттардың, еңбекті қорғау ережелері мен ішкі

талаптардың сақталуын қамтамасыз етеді. Қоғам осындай жұмыс кеңістігін құруға және сақтауға бағытталған, онда жазатайым оқиғалар, жарақат алу және жұмысшылардың денсаулығына қауіп төндіру қаупі азаяды. Қоғам қызметкерлермен бірлесіп жұмыс орындарындағы қауіпсіздік жағдайларын ұдайы жақсартуға, оның ішінде қауіп факторларын анықтауға және еңбекті қорғау саласындағы қызметкерлердің қауіпсіздігіне төнетін қатерлерді жоюға ұмтылады.

16. Қоғам ішкі және сыртқы қауіптерге байланысты зорлық-зомбылықтан, қысымшылықтан, мәжбүрлеуден және басқа да қауіпті немесе жойқын әрекеттерден бос жұмыс атмосферасын сақтауға міндеттенеді. Қызметкерлер үшін қызметкерлердің жеке өмірі мен қадір-қасиетіне құрметпен ұйымдастырылған қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары көзделген.

17. Жеке ерекшеліктеріне немесе мәртебесіне қарамастан, Қоғам құрметтемеушілік немесе орынсыз мінез-құлықты, адамдарға әділетсіз қарым-қатынасты немесе кез-келген сипаттағы қудалауды қабылдамайды. Сыйламаушылық немесе орынсыз мінез-құлыққа жұмыс орнында да, Қоғамнан тыс кез-келген жұмысқа байланысты емес жағдайларда да жол берілмейді. Бұл принциптер Қоғамның барлық стейкхолдерлеріне қатысты қолданылады.

18. Қызметкерлермен өзара іс-қимылды жақсарту шеңберінде Холдинг омбудсмен институтын құрды. Омбудсмен Қоғам мен жұмысшылар арасындағы сенімді қарым-қатынасты құруда, корпоративтік климатты жақсартуда және жанжалдардың туындау ықтималдығын азайтуда маңызды рөл атқарады.

5. Саясат Принциптері

19. Бұл Саясат, соның ішінде «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының Корпоративтік басқару кодексімен және Қоғамның Іскерлік этика кодексімен реттелетін Қоғамның корпоративтік процестерінің ажырамас бөлігі болып табылады және оларға қайшы келмейді.

Осы саясатты іске асыру шеңберінде Қоғам мынадай қағидаттарды сақтайды:

1) Адам құқықтарын сақтаудың негізгі принциптері туралы ішкі және сыртқы мүдделі тараптардың хабардарлығын қамтамасыз ету, Саясаттың қолданысы мен өзекті нұсқалары туралы хабардар ету, сондай-ақ тиісті оқыту жүргізу;

2) барлық қызметкерлерге қатысты Саясатты сақтау, сондай-ақ қоғамның барлық қызметкерлерінің әріптестері мен іскер әріптестеріне қатысты адам құқықтарын тану және қолдау;

3) Қоғамдағы адам құқықтарының жай-күйінің өзгерістерін тұрақты талдау, сондай-ақ осындай өзгерістерді есепке алу үшін басшылық қағидаттарды жаңарту;

4) пошта, электрондық пошта, телефон желісі, ішкі кеңестер, сондай-ақ сыртқы мүдделі тараптармен кездесулер арқылы адам құқықтарына әсерін бағалау және хабардар ету үшін барлық мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау;

5) кез келген мүдделі тараптан адам құқықтары саласындағы өтініштер мен сұрау салуларға объективті баға алу және ден қою үшін кері байланыс жүйесінің жұмысын қамтамасыз ету;

6) адам құқықтарының бұзылу жағдайлары анықталған кезде, тиісті шаралар қабылдау, сондай-ақ осы құралдың жұмыс тиімділігін қамтамасыз ету және оны үнемі жақсарту.

6. Қорытынды ережелер

20. Қоғамның осы Саясаты жалпы жұртшылық үшін ашық болып табылады және Қоғамның ресми интернет-ресурсында орналастырылады.

21. Қоғам өз қызметінде осы Саясаттың ережелерін үнемі сақтауға тырысады.

Қазақстан Республикасының заңнамасындағы өзгерістер мен адам құқықтары саласындағы халықаралық және ұлттық тәжірибедегі жаңа стандарттарды ескере отырып, соның ішінде Жалғыз акционердің, Қоғамның және басқа да мүдделі тұлғалардың мүдделерін басшылыққа ала отырып, Қоғам осы Саясатты жетілдіріп, өзекті етеді.